

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.721/1
van 14 december 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de toestemming tot toekenning van een subsidie aan organisatoren van kinderopvang voor de organisatie van tijdelijke vervangcapaciteit voor baby’s en peuters’

Op 9 december 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Subsidiebesluit van 22 november 2013, het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de toestemming tot toekenning van een subsidie aan organisatoren van kinderopvang voor de organisatie van tijdelijke vervangcapaciteit voor baby’s en peuters’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 december 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 14 december 2022.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan. In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag gemotiveerd door de omstandigheid dat:

“de crisis in de kinderopvangsector (op vlak van middelen en personeel) die sinds een aantal maanden woedt en het aanscherpen van het toepassen van het voorzorgsprincipe in het kader van handhaving door Opgroeien regie de afgelopen weken leidt tot een sterke toename van het aantal sluitingen van kinderopvanglocaties.

Deze sluitingen hebben diverse oorzaken. Deze kunnen het gevolg zijn van een handhavingsmaatregel van Opgroeien regie maar evenzeer van een faillissement van de organisator (gelet op de uitdagende financiële tijden) of van een plotse stopzetting door de organisator omwille van overmacht (vb. ziekte). Deze context heeft tot gevolg dat er een grote hoeveelheid kinderopvangplaatsen verloren gaan en ouders vaak plots van de ene op de andere dag hun opvang verliezen. Deze opvang is echter noodzakelijk voor de meeste gezinnen om hun job te kunnen uitoefenen. Rekening houdend met die omstandigheden is het noodzakelijk dat de Vlaamse Regering een aantal op elkaar afgestemde maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat er zowel op korte termijn als op langere termijn voor de gezinnen een kinderopvangaanbod is. Dit pakket aan afgestemde maatregelen zit vervat in voorliggend besluit en bevat volgende drie sporen:

- Tijdelijke vervangcapaciteit: er kan onmiddellijk na de stopzetting van een locatie voor gezinnen een tijdelijk gesubsidieerd vervangaanbod gerealiseerd worden gedurende 12 maanden, te verlengen met 6 maanden, waar dit nodig is, met coördinatie van het lokaal bestuur. Waar deze vervangcapaciteit sinds oktober 2022 al mogelijk is in geval van een schorsing of opheffing door Opgroeien regie, wordt dit met voorliggend besluit uitgebreid naar situaties waar een organisator failliet gaat of plots moet stoppen door een situatie van overmacht. Dit zijn immers allemaal omstandigheden waarmee zowel Opgroeien regie als overheid als de gezinnen plots mee geconfronteerd worden en die een oplossing op korte termijn nodig hebben (cfr het recente faillissement in de regio Limburg en Leuven waardoor in totaal voor meer dan 200 kinderen opvang wegviel).

- Voorbehoud van subsidie alleen op gemotiveerd verzoek en automatische stopzetting subsidietoekenning bij faillissement: Subsidies blijven niet meer zondermeer gedurende 4 kwartalen voorbehouden bij een organisator die geen concrete intenties heeft om een werking te herstarten en er wordt duidelijkheid geboden dat ook bij een faillissement de curator geen maanden het budget kan vastzetten in de zoektocht naar een overnemer;

- Snelle herinzet van vrijgekomen middelen: Budget dat vrijkomt naar aanleiding van een handhavingsmaatregel van Opgroeien, van een faillissement of plotse stopzetting van een organisator wegens overmacht, moeten door Opgroeien regie snel in dezelfde regio opnieuw verdeeld kunnen worden. Deze subsidiëring zal nieuw aanbod stimuleren en mogelijk maken en op die manier snel tegemoetkomen aan de acute noden van gezinnen en zo de impact op het familiaal, sociaal en economisch leven van deze gezinnen zo goed als mogelijk te beperken.

Aangezien de crisis nog volop woedt en de impact nog maar start, is het dringend noodzakelijk in de nodige regelgevende aanpassingen te voorzien om te zorgen dat het maatschappelijk leven, waar kinderopvang overduidelijk een essentieel onderdeel van is, kan blijven draaien.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wijzigt enkele besluiten van de Vlaamse Regering die betrekking hebben op de subsidiëring van kinderopvang, zijnde het Subsidiebesluit van 22 november 2013, het Procedurebesluit van 9 mei 2014 en het besluit van 7 oktober 2022 ‘over de toestemming tot toekenning van een subsidie aan organisatoren van kinderopvang voor de organisatie van tijdelijke vervangcapaciteit voor baby’s en peuters’.

4. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 7, tweede lid, artikel 8, § 3, artikel 9, tweede lid, en artikel 12, § 1, tweede lid, en § 3, van het decreet van 20 april 2012 ‘houdende de organisatie van kinderopvang van baby’s en peuters’.

De artikelen 2 tot 5 vinden rechtsgrond in artikel 8, § 3, en artikel 12, § 3, van het decreet van 20 april 2012.

De artikelen 6 tot 10 vinden rechtsgrond in artikel 10, 3°, en artikel 12, § 1, tweede lid, en § 3, van het decreet van 20 april 2012, alsook in de artikelen 6, § 3, eerste lid, 12, en 13, § 4, van het decreet van 30 april 2004 ‘tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie’.

Gelet op deze rechtsgronden moet de aanhef worden aangevuld met een verwijzing naar artikel 7, tweede lid, artikel 8, § 3, en artikel 9, tweede lid, van het decreet van 20 april 2012.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME